

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Ansberti Episcopi Rothomagensis, ex ea, quam Ansgardus Monachus scripsit, & dedicauit Hilberto Abbati Fontanellensi. Obijt anno Domini 695. Fuit autem eius ciuitatis Episcopus XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

subire iussit. Licetores ergo audita Præsidis sententia, Nicephorum liberè & constanter Christum Iesum profitentem, & summo gaudio exultantem, capite truncarunt: nono Mensis Februarij.

VITA S. ANSBERTI EPISCOPI Rothomagensis, ex ea, quam Ansgardus Monachus scripsit, & dedicavit Hilberto Abbati Fontanelensi. Obijt anno Domini 695. Fuit autem eius civitatis Episcopus

XXII.

EO tempore, quo scepra regni Francorum gubernabat Clotarius, filius Clodovei regis, & Bathildis reginæ, vnà cum germanis suis Childerico & Theodorico, Ansbertus ecclesiæ Rothomagensis Antistes, virtutibus clarus, à patre Siuino, & pago Veliocassino patrimonioque, vocabulo Calcegio, nobili erat ortus genere. Sed repudiato patrum stemmate, iam indè à puerilibus annis totus cœpit Christi amore flagrare. fluxosque & inanes huius mundi honores, tota mente horrere. Traditus à parentibus, literarum studijs, cum ad pubertatis annos, maximarum artium cognitione non mediocriter instructus, peruenisset; Pater ei generosissimam, nobilissimamque Rothberti illustris admodum viri filiam, Angadrisinam sponsam postulavit: quæ summa patris voluntate concessa, & sacrosancto matrimonij vinculo copulata fuit. Sed cum uterque integram animæ & corporis pudicitiam Christo seruare decreuisset, Angadrisina assiduis precibus (ne aliquandò sponus humana fragilitate victus, carnali delectatione frui vellent) eam à Domino corporis deformitatem impetrauit, ut facies turpissima lepra deformata, omnibus

Nicephorus accipit coronam Sacerdotij.

Vide Cæl. Baron. not in marty. Rom. Item Tom. 3. Annal. Ecclesiast.

9. Februar. Genus & patria Ansberti.

Despondetur ei nobilis filia.

Nota preces tam illustriæ Virginis.

vel

vel solo aspectu horrore esset. Cumque vndique præstantissimi quique medici aduocarentur, & longo tempore omnis eorum ars & industria curanda illa deformitate, desudasset; pater diuinitus hoc circa suam filiam fieri intelligens, quæ fuit ab ea, nùm aliquando virginitatis voto, se Deo obstrinxisset. Cui virgo respondit Semper se pudicitia & continentia cupidissimam fuisse, neque vllum vnquam in terris sponsum quam Christum Iesum agnouisse.

His auditis pater, eius vel potius diuinæ voluntati reluctari noluit; sed protinus vocato Rotomagensi antistite Audoeno, à quo sacrum velamen accepit, Christo eam obtulit, consecrauitque. Quo factò, pristina statim pulchritudo & forma redijt, ita vt cuncti eam deinceps veram Christi sponsam appellarent. Ansbertus verò fuit in aulam, licet inuitus, à genitore perductus, & quia erat miro ingenij acumine præditus, fuit regalium priuilegiorum conditor, & regalis annuli generalis constitutus. Sed hæc summæ dignitatis officia ita administravit, vt nunquam animum à celestium rerum consideratione auerteret. Studebat cum verbò, tum exemplo lasciuientes aulicorum animos, in omni pietatis & modestiæ officio continere. Alios diuini iudicij terrore, ab inueterata peccandi consuetudine deterrebat. Alios promissione celestium præmiorum, ad perfectionis studium inuitabat. Denique inter summos honores & infinitas peccandi occasiones, ita vitam instituebat, quasi inter sacra monachorum contubernia versaretur.

Sed cum humanæ fragilitatis memor, periculum sibi vehemèter timeret, statuit ab aduersa vitiorum tempestate, ad tutissimum religionis portum

Redit ei sua pulchritudo sacro velamine accepto.

Ansbertus fit magnus in aula.

Eius quotidiana conuersatio in aula qualis fuerit.

rum confugere. Quodam itaque die, nemine salutato, à palatio egressus, ad Fontanellense cœnobium, in territorio Rothomagenfi situm iter instituit; ubi benignè ab Abbate Vvandreghilo & fratribus exceptus, monasticæ vitæ disciplinam professus est. Hic verò quanto studio, diuinarum rerum contemplationi, & sacrarum scripturarum lectioni incubuerit, dici non potest. Omnium virtutes æmulabatur; Huius sibi humilitatem, illius patientiam proponebat; nec prius à precibus & exercitio cessabat, quam virtutes, quas in alijs contemplatus fuerat, in se expressisset.

Quodam tempore, cum in vinea monasterij excolenda, cum alijs quibusdam fratribus laboraret, Theodoricus adolescens venatibus infusus, ad virum Dei accessit, atque honorificè salutavit. Cui cum Ansbertus breui regni totius imperium tradendum esse prædiceret, & ille verbis illius fidem adhibere nollet, adiecit vir sanctus; Vt certo scias tibi regni gubernacula esse moderanda, & multas variasque tempestates superandas; locus hic, in quo tabernaculum consistit, & nunc ob calcantium vestigia tritus videtur, hyemali tempore viridissimam herbam producet, & omni tempore cæteris locis, deinceps viridior apparebit. Quod ita euenisse omnibus illo aduentantibus indicium est. Sed nunc operæ pretium est narrare, quomodo ad pontificij dignitatem peruenerit, quantaque eam sanctitate & diligentia administrauerit.

Cum inclytus Domini sacerdos, Vvandreghilus, per viginti ferè annorum spatia, hoc cœnobium, à primo die ædificationis in regimine tenuisset; eo mortuo, summa fratrum omnium voluntate

Relicta claustra, intrat monasterium.

Ansbertus prædicit Theodoricum adolescenti illum regem futurum.

Ansbertus
præficitur
monasterio
Fontanel-
lenſi.

Fit Pontifex
eccleſiæ Ro-
thomagen-
ſis.

Concordiæ
& charitati
quam fuerit
ſtudioſus,

Inſeruit pau-
peribus ad
menſam ſe-
dentibus.

Juntate & unanimi conſenſu, Lanſbertus religio-
ne præclarus, & genere nobilis, ſubrogatus fuit.
Qui cum non multò poſt, ad Lugdunenſis eccle-
ſiæ episcopatum, ſacerdotali electione, & regali
authoritate vocaretur, Ansbertus ſedem eius in
cœnobio Fontanella occupare à fratribus co-
actus fuit; quam poſtquam annis non paucis, in-
credibili charitate, ſumma fratrum dilectione ad-
miniſtraſſet, & pauperibus duas in cœnobio mā-
ſiones, tutiſſima ſanè refugia, conſtruxiſſet, & Xe-
nodochium in ſuper imbecillium ac decrepitorū
rebus omnibus ad vitam neceſſarijs egregiè ditā-
tum erexiſſet, ad Rothomagenſis eccleſiæ admi-
niſtrationem, in Audoeni locum recens defuncti
ſubrogatus eſt.

Fuit hæc electio Theodorico regi gratiſſima,
propter eximiam eius prudentiam & ſapientiæ
donum, quod mirificè in eo redundabat. Porro, ut
primum pontificali potitus eſt gradu, prima ei
cura concordiæ fuit, & præcipuus labor fraternā
dilectionem inuiolabili pacis foedere, conſerua-
re. Iam verò, profluam illius in omnes charitatē,
nulla vnquam vis orationis explicare poterit.

Cum inter alia infinita pietatis opera, quæ in
pontificatu ſuo geſſit, Audoeni reliquias in emi-
nentiorem locum eccleſiæ S. Petri, quæ ſita eſt in
ſuburbano vrbis Rothomagenſis, transferre de-
creuiſſet cōpletis Miſſarum ſolennijs ad conui-
uiū (quod ſplendidè admodum à Genardo vice-
domino, alijsque nobilibus inſtructum erat) vo-
caretur ſiſe, alijs omnibus ſedere iuſſis, more ſo-
lito, cū peregrinis & pauperibus diſcubuit, atque
hilari vultu & iucūda facie ijs miniſtrauit. Neque
hoc illi rarum. Sed aſſidua erat illi aduenarum
& hoſpitem cura, tantoque beneuolentiæ ſtu-
dio

ho in ijs succurrebat, vt omnia corporeę necessitatibus subsidia, hilariter & munificē tribueret. Addebat enim munifico animo, par substantia, pari fide ministrata.

Sed humani generis hostis, bonorum ratorum æmulus, callidissima arte egit. vt vir splendidus mundo, splendidior Christo, in maximum totius plebis detrimentum, pontificali sede priuaretur. Nam cum sæua, inter Francorum principes, orta esset discordia, callidus humani generis hostis, malignorum contra Dei famulum sæuire fecit inuidiam, qui Pipino principi fraudulenter suggereret, præfatum virum sanctum aduersus eum contraria tractasse consilia. Vnde iussu eiusdem principis, exilij ærumnas subire coactus est. Quas ille tulit patientissimè. Profectus enim in Altum montem monasterium, situm in territorio Hannoniensi, cui venerabilis Halidulphus cum summa laude præerat, pristina monasticæ vitæ exercitia summa pietate repetiuit. Etenim ieiuniorum instantia ac vigiliarum proluxa pernoctatione, indefinenter se affligebat, orationum ac lacrymarum imbre assiduè rigabatur. Cui omnipotēs Deus hanc contulit gratiam, vt vniuersi loci habitatores, vnico illum affectu diligerent, nulloque temporis interuallo, opportuno eius colloquio priuari vellent.

Inter eam cum malignorum inuidia, aduersus virum Dei magis defæuaret, principisq; suggerere molirentur, vt grauiori eum exilij, poena multaret, vir Dei Halidulphum abbatē ad eum direxit, qui præclaris rationibus ei satisfacere, diceretq; se non sponte sua, sed principum iussione, citumq; electione, illud honoris fastigiū conscendisse. Tandem factum est, vt principis animus placat.

Defertur a-
pud Pipinū
ab æmulis,
& deporta-
tur in exiliū

Permittitur
redire ad se-
dem suam.

placatus, reditum ei, ad pontificiam dignitatem concederet; qui quamuis, ei propter gregem sibi commissum, gratus esset, non tamen propterea quidquam à susceptis pietatis exercitijs remissabat, sed tot; tantisque disciplinis carnem suam quotidie mactabat, vt ijs ipsis faciliè declarare, se pro Christi confessione nulla supplicia horere.

Migrat è
corpore.

Iamque tota mente in cælestium rerum consideratione absorptus, ingenti humanarum rerum fastidio laborabat; cum à Pipino per literas humiliter peteret, ne in Fontanellensi cœnobio, vbi dudum strenuè Domino militauerat, corpulculo suo quietis locum concedere dedignaretur. Quò libenter annuente, Missarum sibi solennia celebrari fecit, perceptisque sacrosanctis corporis & sanguinis Domini mysterijs, anima eius sancta, generosa, & ab omni mundi contactu impolluta, feliciter ex corporis ergastulo ad Angelorum consortium migravit. Funus fuit cum summo honore terræ mandatum. Decimo autem & septimo, ab eius sepultura, die, cum vellent ejus reliquias ad Fontanellense cœnobium transferre, sepulcrum apertum fuit: ex quo tanta odoris fragrantia manauit, vt omnis ecclesia, quasi diuersis aromatum floribus, mirificè repleretur. Corpus verò non modò integrum & incorruptum, sed Dominicæ crucis signo, rosei coloris similitudinem gerente, in pectore insignitum inuentum est: vt patenter cunctis daretur intelligi, quia cuius arma viuens portauerat in corde, eius stigmata defuncti monstrarentur in corpore.

Corpus 17.
ab obitu,
die suauis-
simum spi-
rat odorem.

Iam verò cum sacrum corpus Pontificali veste indutum, cum cereis ac lampadibus, & dissolis diuersarum linguarum, choris, ad Fontanellense

lenſe portaretur cœnobium, in villa, quæ Solem-
nium dicitur, in Hannonienſi territorio, occurrit
homo quidam in humeris ſuis, filiam membris
omnibus miſerè ſolutam, & mortuæ magis
quam viuenti ſimilem, baiulans, clamans, ge-
mensque, vt ſanctus præſul filia ſua miſerere-
tur. Cumque ea nocte ad ſancti viri feretrum
vigilijs & precibus incumberet, mane factò, *Paralytica*
pater eam ſanam & membris omnibus integram *curatur.*
inuenit.

Hinc verò, cum ſacro pignore ad Fraxundum
villam, quæ ſita eſt in pago Bellouacenſi, digreſ-
ſi, inuenerunt mulierem ab immundo ſpiritu rã
immaniter vexatam, vt catenis conſtricta, furo-
rem eius difficulter comprimere poſſent. Cum
autem ea pallium, quo tegebatur, feretrum atti-
giſſet, ſtatim edito horribili clamore, inimicum
humani generis cum cruore euomuit. Simile o-
mnino huic miraculo, aliud contigit in terra Ro-
thomagenſi. Alia item innumera, quæ nos proli-
xitate vitandæ grãtia, omittere cogimur.

Dæmoniacas
liberatur.

Porro vt ad Fontanellenſe cœnobium peruen-
tum eſt, innumerabilis vtriuſque ſexus turba,
obuiam proceſſit & multis lachrymis, quantum
ex eius obitu dolorem caperet, teſtabatur. Trice-
ſimus iam inſtabat dies, quo primum, ex terræ viſ-
ceribus diu ſepultum corpus, extractum fuerat.
Cumque omnes, iam penè à vermibus conſum-
ptum putarèt, ablata ſyndone, facies viuido quo-
dam colore aſperſa, inuenta eſt: & rursus mira o-
doris ſuauietas, lógè lateque emanauit. Sepultum
autem eſt in ſancti Pauli Apoſtoli baſilica iuxta
ſanctiſſimi Patris VVandregiſli ſepulchrum, ad
Iaxam, quinto Iduum Martiarum, ſub anno ſex-
centeſimo nonageſimo quinto incarnationis Do-
mini

Nota odore
& colorem,
tandiu de
functi cor-
poris.

mini nostri Iesu Christi: cui honor & imperium
per infinita secula seculorum. Amen.

Vide
Cæl. Baron.
not in mar-
tyr Rom.
Item Tom.
s. Annal.
Ecclesiast.

VITA S. AVSTREBERTAE VIRGINIS, primæ Abbatissæ Pauliacensis: ex ea quæ est
optima fide apud Surium. Floruit circa annu
Domini 640. Errant qui putant hæc fu-
isse Ansberti Episcopi soro-
rem.

10. Februar.
Religio flo-
ret in Gal-
lijs sub Da-
goberto.
Parentes Au-
strebertæ.

Temporibus Dagoberti Francorum Regis,
cum sancta mater ecclesia mirificis in Gal-
lijs floretet virtutibus, erat in Palatio, vir
honestate vitæ inprimis venerabilis, ex priorum
Regum prosapia oriundus, officio Comes Pala-
tinus, Badefridus nomine. Cui vxor erat eleganti-
sanè & liberali specie, sed sanctitate vitæ multo
elegantior, ex Alemannorum Regis progenie
Framehildis. Horum talis erat, inter mundi huius
honores & dignitates, conuersatio: vt miraculorū
etiam gloria, omnibus eximiam eorum sanctita-
tem proderet. Erant enim in caducis seculi hono-
ribus sublimes, sed animi probitate sanctiores;
fide firmi, charitate præcipui; iustitia infiges,
spè longanimes; pauperum in susceptione, val-
dè solliciti. His igitur talibusque virtutum flo-
ribus ornati & Spiritus sancti gratia mirificè
præuerti, prolem conceperunt in Taruanti
territorio, admiranda sanctitate ornata. Fer-
tur namque Framehildis ab Angelo præmonita
quod prolem paritura esset, quæ sua sanctitate &
virtutis exemplo, plurimos à peccati seruitute, in
libertatem vindicaret, & ad studium pietatis ar-
dentissimum incitaret.

Austreberta
virgo nasci-
tur.

Igitur summa diligentia, à parentibus in o-
mni